Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2022–2023

19 637 Vreemdelingenbeleid

36 045 Situatie in de Oekraïne

Nr. 3015

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2022

Inleiding

Door de voortdurende oorlog in Oekraïne worden volgens gegevens van UNHCR 7,87 miljoen ontheemden uit Oekraïne opgevangen. De buurlanden vangen de meesten van hen op, sommigen van hen reizen verder door binnen de Europese Unie, onder meer naar Nederland.

Er zijn tot op heden 85.210 Oekraïners ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Er zijn 14.370 uitschrijvingen van Oekraïners uit de BRP geregistreerd. Daarnaast zijn er 6.710 ontheemden uit Oekraïne met een andere nationaliteit ingeschreven in de BRP waarvan er 460 zich weer hebben uitgeschreven. De instroom bedraagt ongeveer 750 Oekraïners per week. Op dit moment verblijven 65.740 ontheemden uit Oekraïne in de noodopvang en 170 in de crisisnoodopvang.[1] Dit leidt tot een bezettingsgraad van 96,9% in de noodopvang.
In deze brief informeer ik uw Kamer over het Clingendael rapport «Gestage toename van de beschermingsopdracht voor Oekraïense ontheemden», de verlenging van het bekostigingsbesluit veiligheidsregio's, stand van zaken overbrenging van ontheemden uit Oekraïne vanuit Moldavië en de stand van zaken van de motie van het lid Podt c.s. (Kamerstuk 19 637, nr. 2926) over de inzet van Oekraïense psychologen. Met deze Verzamelbrief opvang Oekraïne stuur ik u de volgende bijlages mee. Het betreft 1. De beslisnota voor de Verlenging bekostigingsbesluit veiligheidsregio's en 2. Het Clingendael rapport «Gestage toename van de beschermingsopdracht voor Oekraïense ontheemden» en 3. de budgettaire tabel.

[1] De meest recente cijfers vindt u op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oekraine/cijfers-opvang-vluchtelingen-uit-oekraine-in-nederland.

kst-19637-3015
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2022

Clingendael rapport «Gestage toename van de beschermingsopdracht voor Oekraïense ontheemden»

Met de Verzamelbrief opvang Oekraïne van 14 oktober jongstleden heb ik u het rapport *Kritieke factoren en scenario's voor de beschermingsopdracht van Oekraïense ontheemden in de Europese Unie en Nederland* van Instituut Clingendael toegezonden.[2]
Als onderdeel van de opdracht van de rijksoverheid aan Clingendael is inmiddels een vervolgrapport beschikbaar, getiteld *Gestage toename van de beschermingsopdracht voor Oekraïense ontheemden*, dat op 10 november jl. is gepubliceerd. Dit vervolgrapport stuur ik u hierbij in de bijlage van deze Verzamelbrief toe.
De conclusies van dit rapport sluiten aan bij de verwachting dat bescherming van ontheemden uit Oekraïne nog langere tijd nodig zal zijn, en de aantallen gestaag zullen toenemen. Zoals ik aangaf in de Verzamelbrief van 14 oktober jl., werkt het kabinet in het verlengde van deze verwachting aan strategische beleidskeuzes voor de langere termijn. Ik informeer u hier nog voor het aankomende Kerstreces nader over.

Verlenging bekostigingsbesluit veiligheidsregio's

Het bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's wordt verlengd tot en met 30 juni 2023. Het is onzeker in welke mate en in welk tempo instroom van Oekraïners in 2023 mag worden verwacht en dus in welke mate coördinatie en eerste, acute opvang door de veiligheidsregio's nodig zal blijven. Door de verlenging van dit bekostigingsbesluit kunnen veiligheidsregio's hun bestaande rol blijven uitvoeren. Tevens ontstaat ruimte om de taken van de veiligheidsregio's, waar dit bekostigingsbesluit voor in financiering voorziet, te evalueren en eventueel elders te beleggen of te herzien.

Stand van zaken overbrenging van ontheemden uit Oekraïne vanuit Moldavië

Moldavië is als een van de grenslanden van Oekraïne door het conflict onder grote druk komen te staan. Het kabinet steunt de EU-inzet om dit buurland van de Europese Unie zo veel als mogelijk bij te staan. Om de druk te verlichten, zegde Nederland, samen met elf andere EU-lidstaten, Noorwegen, IJsland, Zwitserland en Liechtenstein toe om Oekraïense ontheemden over te nemen van Moldavië.
Van de toezegging die Nederland heeft gedaan van in totaal 500 personen, zijn er tot dusver 46 personen overgebracht. Dat het aantal overbrengingen achterblijft bij het aantal toezeggingen, is een trend die ook in andere EU-lidstaten zichtbaar is. Een belangrijke reden hiervoor is de beperkte animo onder de resterende doelgroep in Moldavië om overgebracht te worden. Nederland blijft gecommitteerd om de druk op Moldavië te verlichten en blijft zich ook inzetten om de overbrengingen tot stand te brengen, samen met de betrokken internationale organisaties UNHCR en IOM.

Stand van zaken motie Podt c.s. (Kamerstuk 19 637, nr. 2926)

Zoals ik tijdens het wetgevingsoverleg van maandag 14 november jl. (kamerstuk 36 200 VI, nr. 107) heb toegezegd informeer ik uw Kamer hierbij over de uitvoering van de motie van lid Podt c.s. waarin de regering wordt verzocht om te bezien hoe Oekraïense psychologen zo snel mogelijk aan het werk kunnen.

---

[2] Kamerstukken 19 637 en 36 045, nr. 2994.

Tijdens het debat is de vraag gesteld wanneer de eerste Oekraïense psychologen aan de slag mogen. De afgelopen periode is door het DG Oekraïne in samenwerking met het Ministerie van VWS, branchevereniging de Nederlandse GGZ en zorgverzekeraar DSW bezien hoe Oekraïense psychologen zo snel mogelijk aan de slag kunnen.
In de Kamerbrief van 14 oktober jl. heb ik uw Kamer medegedeeld dat dit het snelst gerealiseerd kan worden via een constructie waarbij de zorgverleners, afhankelijk van hun diplomawaardering, als basispsycholoog of coach ingezet gaan worden. De uitwerking van de deze constructie moet zorgvuldig gebeuren en dat kost meer tijd dan vooraf gedacht. Zo moeten de Oekraïense diploma's gewaardeerd worden, het proces omtrent het declareren van de geleverde psychologische zorg vraagt om uitwerking en de matching tussen vraag en aanbod van psychologen en cliënten moet ingericht worden.
Deze vraagstukken worden momenteel uitgewerkt samen met partijen die de psychologische hulp kunnen coördineren en leveren zodat het leveren van psychologische hulp door Oekraïense psychologen zorgvuldig en goed gebeurt.
Ik verwacht dat binnen afzienbare tijd duidelijk wordt wanneer de eerste psychologen aan de slag kunnen. Ik zal uw Kamer over de verdere voortgang informeren middels de Verzamelbrief van 16 december 2022.

Conclusie

Tot slot benoem ik wederom dat de ontwikkelingen op het gebied van migratie en aangrenzende werkvelden zich ten gevolge van de oorlog in Oekraïne razendsnel kunnen opvolgen, zowel op nationaal, Europees als internationaal niveau. Ik blijf mij, samen met mijn collega's, inspannen om uw Kamer tijdig en adequaat te blijven informeren.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg